

rusko poslanstvo. Dne 17. t. m. so že poročali listi, da se je šah prestolu odpovedal. Narodna skupščina je imenovala za vladarja Asad el Mirka, najstarejšega člana vladarske rodbine, za vojnega ministra pa vodjo nacionalistov Sipah-dara. Prebivalstvo v Teheranu je zelo navdušeno. Vlada namerava v najkrajšem času ustavo obnoviti in predvsem takoj vpoklicati bivše poslance. Dosedanja kosaška brigada ostane še nadalje v Teheranu. Vendar pa ruski častniki ne bodo imeli več take oblasti kakor do sedaj.

— VII. splošni avstrijski katoliški shod. Splošni avstrijski katoliški shod bo na Dunaju dne 5., 6., 7. in 8. septembra. Na shodu govori 5. septembra tudi slovenski državni poslanec dr. Krek o izseljevanju.

Mala politična naznanila.

Dne 15. julija: Bolgarska vlada zelo hitro oborožuje armado in premešča čete. — Letošnjih avstrijskih cesarskih vaj se baje nedeležiti tudi angleški kralj in ruski car. — Cesar je večeraj ob 8. uri zjutraj odpotoval v Isl. — Čehi so minolo nedeljo v Kromerizu demonstrirali proti nemškemu uradniku na postaji Severne železnice. Nemški uradniki so iz strahu zapustili mesto.

Dne 16. julija: Tuški veliki vezir se je izjavil proti zastopnikom vevlasti, da se je razmerje med Grško in Turško radi Krete poostri in da bo le težko preprečiti vojsko med Turčijo in Grško. — Grofa Zeppelina bo nemški cesar povodom njegovega poleta v Berlin povišal v knežji stan. — Cesar je pomilostil dijaka Szyezinskega, ki je bil radi umora ces. namestnika Poiockega obsojen v smrt. Kazen mu je spremenjena v 20 letno ječo.

Dne 17. julija: Korno poveljstvo v Zadra se na jesen odpravi ter se premesti v Mostar, kjer se osnuje 16. kor, ki bo obsegal Hercegovino in južno Dalmacijo. Pod 15. kor bosta spadali severna Bosna in severna Dalmacija. General Varešanin dobi naslov guvernerja. — Ker so peli srbske pesmi, se je v Mitrovici uvedla proti nekaterim Srbom preiskava radi „volezdaje“. — Turško vladno glasilo „Itihad“ javlja iz najzanesljivejšega vira, da bo ruski car na jesen obiskal turškega sultana.

Dne 18. julija: Nadvojvoda Leopold Salvator potuje po Bosni. Dne 15. t. m. si je ogledal sarajevske zanimivosti. — Na Grškem je bil predvčerajšnjim velik petres. V mestu Havari je porušeni 400 hiš. — Španski kralj Alfonz je odzvel princu Orleanskemu naslov španskega infanta, ker se je brez njegovega dovoljenja poročil s princesinjo Beatrico Kobursko.

Dne 19. julija: Italijanski dijaki so imeli na Dunaju shod, na katerem so sklenili, da najodločneje nastopijo, če se do jeseni ne ustanovi italijanska pravna fakulteta v Trstu. — V Varese je umrl na srčni napaki španski princ Carlos Burbonski. Umrli princ je bil rojen v Ljubljani. — Nemški prestolonaslednik bo v jeseni gost avstrijskega prestolonaslednika. — V diplomatskih krogih zatrjujejo, da se začetkom meseca avgusta sestanejo v Ištu novi nemški kancelar Hollweg, baron Aehrenthal in italijanski zunanji minister Tittoni.

Dne 20. julija: Turški ministrski svet je sklenil, da se bivši sultan Abdul Hamid ne postavi pred vojno sodišče. — Turško-bolgarska zveza se v kratkem sklene. — Španski republikani prirerajo shode proti nastopu španske vlade v Maroku.

Dne 21. julija: V Perziji so naslov šaha odpravili in uvedli namesto tega naslov sultan. — Japonska vlada hoče zadušiti socialno demokracijo. — Grški kralj je poveril sestavo novega ministrstva Rallisu.

Velika manifestacija.

Ljubljana, 18. jul.

Neprestan stik z ljudstvom je naredil naše slovenske katoliške stranke tako močne kakor so, ta jim daje tudi v vseh sedanjih bojih največ poguma in eneržije. Saj vedo, da so z ljudstvom enega mnenja, da imajo v njem zaslonbo in oporo. Današnji shod v Ljubljani je pokazal, da slovensko ljudstvo brez pridržka odobruje in z navdušenjem spremlja sedanji boj naše državnozbornske delegacije in da se sme vsaki hip zanesti delegacija na svoje volilce, pokazal pa tudi, da z gnjusom obsoja politiko liberalnih poslancev, ki so v hudem boju zapustili svojo tovariše jim nelo padli v hrbet.

V veliki dvorani hotela Union je bilo nabito polno naroda. Zanesljivi presojevalci so sodili, ita je nad 2000 udeležencev. Galerije so bile polne narodnih dam. Izmed državnih poslancev so se udeležili shoda dr. Susteršič, dr. Korošec, dr. Benkovič, Gostinčar, dr. Krek, Demšar, dr. Hočevnar, Pogačnik, voditelj koroških Slovencev dr. Brejc, mnogo kranjskih deželnih poslancev, županov itd.

Predsedoval je shodu trgovske zbornice svetnik Kregar in dal najprej besedo dr. Susteršiču. Ko je stopil vodja Slovenskega kluba na oder, zavrtili so urnobesni živio-klici, iz galerije se je vsipal gost dežek cvetlic na voditelja slovanske obstrukcije in potem je nadomestila živio-klice navdušena domovinska pesem.

Dr. Susteršič je podal točno zgodovino obstrukcije, zavračal laži nasprotnikov ter izrekel svojo nado, da v sedanjem hudem času za Slovane nihče ne bo upal položiti roke na Narodno zvezo in je razbiti.

Dr. Korošec je govoril med drugim sledeče: Ko smo mi na Dunaju zagledali v Bienerthovem kabinetu, na praških ministrskih stolah naše najbolj zagrivene nasprotnike, v justičnem ministru dr. Hohenburgerja in v načelnem grofa Stürgkha, tedaj smo zaželeli in zahtevali ravno mi obmejni

Slovinci, da stopimo proti temu kabinetu v najstrožjo opozicijo, in odkrito moram priznati, da se naši bratski poslanci iz Kranjske tedaj niti za trenutek niso obotavljali, da bi ne šli z nami v opozicijo in nam ne priznali naše upravičenosti, da gremo v boj proti sovražnikom na ministrskih stolah. Mi obmejni Slovinci smo dobro vedeli, da vi na Kranjskem lahko pretrpite tudi kakega Stürgkha in Hohenburgerja; vi lahko preživite tudi take ljudi. Toda v naših krajih ob mejah, kjer je slovenski življ pomešan z nemškimi in kjer vlada brezobzirno razvija svojo moč proti nam, zlasti v mestih in trgih, tam je nemogoče, da bi se vzdrževali ob sistemu, ki nas narodno ubija na celi črti. Zato smo hvaležni našim poslancem, da so takoj in brez obotavljanja šli z nami v boj, hvaležni smo pa tudi vam in slovenskemu ljudstvu na Kranjskem, da odobravate korake vaših poslancev sedaj.

Ko smo sklenili opozicijo, tedaj smo se poslanci postavili v bojne vrste, in na čast vsem jugoslovanskim poslancem moram reči, da smo bili skrajna vsi edini in tako je prišlo do prve bitke, do bitke proti odušniški banki za Bosno in Hercegovino. Tu ni manjkalo nihče od nas krščanskih socialcev, tudi nihče izmed liberalcev, nihče izmed Hrvatov in Srbov. Če nismo vrgli ministrstva, vendar smo mu zadali smrtno rano. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Korakali smo naprej v bojnih vrstah in prišli do proračuna. Tedaj pa se je nekaj zgodilo, česar prej nismo pričakovali. Prišli so oni, s katerimi smo dotlej sukali orožje in rekli, eden: „Moram domov, tam me čaka zaslužek“; drugi: „Prijatelj mi je prišel na Dunaj, moram k njim po mestu!“ itd. Tako so nas začeli tisti, ki so bili v boju proti bosenski agrarni banki z nami, pri proračunu zapuščati. Pri glasovanju o dispozicijskem fondu so že manjkali nekateri tistih prijateljev, in ko smo glasovali proti Hohenburgerju, jih je manjkalo že več, pri glasovanju proti Stürgkhu so zbežali še drugi. Drugi pa so se po glasovanju s stiskanjem rok ministrom opravičevali, da morajo biti njihovi sovražniki. In pozneje, ko smo hoteli zadati smrtni udarec omenemu Bilinskemu, ki je štivil odušniško bosensko banko, tedaj je bil beg velik, in mi smo ostali skoro popolnoma osamljeni v zadnji bitki pri proračunu. (Čujte!)

Toda lahko si je misliti, da naši prijatelji niso znabiti navajeni opozicije in da jim je to zmešalo glave, ker ne vedo, ali so v opoziciji ali so vladni. In mislil bi kdo, da bodo šli rajši v boj z obstrukcijskim orožjem; saj smo že tolikokrat videli naše nasprotnike na obstrukcijskem polju. V državnem zboru so se stebri kranjskega liberalizma potili in govorili cele ure proti splošni in enaki volivni pravici. Ti „prijatelji“ iz nasprotnega tabora so obstruirali tudi proti razširjenju ljudskih pravic v kranjskem deželnom zboru. Tudi delovanje v kmetijski družbi in v trgovinski in obrtni zbornici so obstruirali. Zato smo mislili: opozicija je za nje premalo; podajmo se na obstrukcijsko polje.

Priložnost, da se podamo na polje obstrukcije, je bila kmalu dana. Mi smo namreč videli, ako pustimo Bienerthov kabinet še nadalje vladati v tej sestavi, da nam preti velika nevarnost v mnogokaterem oziru, in zato smo rekli: S tem, da je Bienerth dobil proračun, je dovolj storil za državo: Zdaj lahko gre.

To smo sklenili vsi; mi, kakor tudi nasprotniki, ker smo vedeli, da bo narodno preganjanje in zatiranje vedno hujše od strani tega kabineta, zlasti pa od strani Hohenburgerja in Stürgkha.

Mi smo vedeli, da hoče Bienerthov kabinet oškodovati naše kmete s tem, da odpre tuje meje, ne da bi dal kmetom odškodnino za to, kar bi z uvozom tuje živine trpeli. Mi pa smo tudi vedeli, da če zdaj takoj ne storimo odločnega koraka, je Bienerth za letos rešen, da bi lahko še dalje deloval proti našim koristim. In zato smo sklenili v zavesti, da delamo za dobro stvar in da najdemo pri tem prijateljev v vseh taborih, tudi v liberalnem, da primemo za obstrukcijsko orožje. In obstrukcija se je začela. Naši prijatelji, dokler niso prav vedeli, ali bomo kaj dosegli z obstrukcijo, so bili stisnjeni v kotih in niso dali glasu od sebe. Ko so se pa začeli kazati prvi uspehi, so prišli iz svojih kotov na dan in zašlišali smo njih prve glasove ter zažutili njih prvo delovanje.

Prišli so z velikodušnostjo k nam in rekli: Vi ste v velikem, hudem boju. Mi hočemo posredovati med vami in med večinskimi strankami, da se boj poleže in da nastane mir. Mi smo jim na to odgovorili, da smo pošteni bojevniki, ki nimamo sovražnosti do nikogar in zato lahko sami govorimo s strankami in z ministri ter smo posredovanje odklonili.

Čez dve uri so pa zopet prišli in pri konferenci vseh načelnikov govorili in prosili: Gospodje, odložite obstrukcijsko orožje, umaknite svoje nujne predloge!

To so bili tisti naši prijatelji, ki so prej sklenili, da je program dela za letošnjo zasedanje zbornice poslancev izčrpan.

In še ne dovolj! Ko so vedeli, da se ne udamo prošnjam, začeli so nas v listih napadati in šli so k oni vladi, proti kateri se morajo tudi ti naši nasprotniki bojevati, ker so tudi oni opozicijska stranka, šli so k vladi in iskali orožja, ki bi ga rabili proti nam, da napadajo z njim nas, svoje brate. (Klici ogorčenja.)

Pa tudi to še ni bilo dovolj, kakor smo čitali v zadnjem času njihovega delovanja. Da bi javnosti pokazali, da nismo edini, pišejo, da je „Narodna zveza“ razpadla, da so izstopili iz „Narodne zveze“, zaradi katere so nas celo leto dan na dan napadali, češ vi nečete složno delovati, ker smo mi izpočetka rekli: „Ven z liberalci, ker jim ne zaupamo.“ Potem smo se premagali in sedaj, ko imamo bolj ostro orožje, sedaj oni zaradi tega razbijajo ono, po čemer so celo leto koprneli. — Ob koncu svojega govora je omenil govornik še napade na načelnika S. L. S. dr. Susteršiča, ki da ima take prijatelje, ki nosijo za hrbotom morilno orožje, ima pa tudi okolu sebe četo, ki mu je zvesta, ki občuduje njegovo nadarjenost in zmoglost za politično vodstvo in ta četa je njegovih šestnajst tovarišev

iz „Slovenskega kluba“. (Govornik je bil obsipan s cvetlicami.)

Zborovalci so v posebni resoluciji slovenski katoliški delegaciji izrekli svoje popolno zaupanje. Znamenit je bil brzovaj poljskega voditelja Stapinskega, ki pozdravlja dr. Susteršiča za česen kot voditelja vseh slovanskih ljudskih strank v državnem zboru.

Ljudstvo je govorilo, politiko obstrukcije odobrilo, intriganstvo liberalcev obsodilo.

Razne novice.

* **Promocija.** V soboto 17. t. m. je bil na graški univerzi promoviran za doktorja prava g. Ivan Lamut, konceptni praktikant pri poštne ravnateljstvu v Trstu. — Istega dne je postal doktor prava tudi g. Marko Stajniko, koncipijent v Mariboru.

* **Povišanje v službi.** V 8. činovni razred je pomaknjen vladni učitelj v Mariboru Alojz Vavroh.

* **Iz finančne službe.** Finančna koncipista dr. Rudolf Resner in dr. Konrad Mayr v Mariboru sta imenovana finančnim komisarjem v 9. činovnem razredu.

* **Iz pošte.** Poštni oficijant Franc Tomšek, ta čas upravitelj poštnega urada pri Sv. Petru pod Sv. gorami je imenovan za poštarja istotam.

* **Spremembe pri južni železnici.** Premeščeni so: Aspirant Friderik Obersteiner iz Pesnice v Pöfing-Brunn, adjunkt Franc Ulčnik iz Spielfelda v Ptuj, asistent Ludovik Bučar iz Ernovža na Pragarško, asistent Anton Petrovič iz Cmareka k Sv. Petru na Kranjskem, aspirant Leopold Kuncera iz Pöfing-Brunn v Pesnico, aspirant Franc Bolka iz Poljan v Ernovž, aspirant Avgust Fas iz Grobelna v Gralweis, asistent Andrej Klavara iz Zagorja v Zidan most, postajni načelnik Avgust Ludvig iz Hrasnika v Zidan most, postajni načelnik Evgen Studeny iz Zidanega mosta kot nadrevident v Gradec, adjunkt Ivan Škorjanc iz Zidanega mosta v Spielfeld, postajni načelnik Feliks Hurdus iz Laškega trga kot revident v Lienz, postajni načelnik Ivan Papp iz Rimskih toplic v Laški trg, adjunkt Pavel Berghof iz Zidanega mosta kot postajni načelnik v Rimskih toplic. Na novo sta se sprejela uradniška aspiranta Adolf Palko, Laški trg in Adolf Schescherko, Pesnica. V pokoj je stopil Viljem Neumann, nadzornik in postajni načelnik v Ptuj.

* **Iz šole.** Stalni so postali: Marija Valenčak, začasna učiteljica pri Sv. Benediktu v Slov. gor., Viktor Leitgeb, učiteljski suplent v Slatini, Amalija Lorber, začasna učiteljica pri Sv. Antonu v Slov. gor., Katarina Schweiger, začasna učiteljica pri Sv. Barbari pri Vurbergu, na ljudski šoli Laško okolica Jurij Kislinger, učiteljski suplent v Petrovčah, Gudula Dragatin, začasna učiteljica v Koprivnici, Marija Sket, začasna učiteljica v Olinju, Aleksander Nefima, začasni učitelj v Pilštanju, Ljudmila Bračič, začasna učiteljica pri Sv. Vidu pri Planini, Ivana Černe, učiteljska suplentinja v Gorici.

* **Razpisana učiteljska mesta.** Na 2. razredni ljudski šoli pri Sv. Janžu pri Spod. Dravogradu, pošta Meža ob Dravi, je razpisano mesto nadučitelja, na 4. razredni ljudski šoli v Siale Verhe, pošta Slovenjgradec, mesto učitelja in šolovodje. Prošnje do 31. t. m. Na 6. razredni ljudski šoli pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. sta razpisani dve učiteljski mesti stalno ali začasno, prošnje do 31. t. m. Na 6. razredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti niže Ptuja je razpisano mesto stalnega učitelja, prošnje do 10. avgusta. Na 3. razredni ljudski šoli v Gor. Polskavi je razpisano mesto stalne učiteljice, prošnje do 15. avgusta na krajni šolski svet.

Za „Sentijske Slovence“ je nabral na Koloburčevem kresu v Kostivnici g. Jožef Tadin 6 kron. Hvala!

Za S. K. S. Z.: Pavel Rath 1 K; Friderik Ratej 1 K; Friderik Repolusk 1 K; Franc Vračun 1 K.

Za Obmejne Slovence je daroval mesto vena na grob umrlega Konrada Šileca, organista na Ptujski gori g. Ivan Traun, trgovec na Ptujski gori 4 kroone.

* **Goveji ogled** se bo vršil na Spod. Stajerskem v tej-le vrsti: 24. avgusta za Gornji grad v Ljubnem, 26. avgusta v Šoštanj, 28. avgusta za Vrnsko v Kapeli, 30. avgusta v Sevnici, 1. septembra v Celju, 3. septembra v Slov. Bistrici, 7. septembra v Ljutomeru in 9. septembra v Ormožu.

* **Koroški deželni predsednik** baron Hein pojde baje jeseni v pokoj.

* **Naznanilo o pričetku šolskega leta 1909/1910** na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani. Šolsko leto 1909/1910. se prične za oddelke II., III., V. in VI. v ponedeljek, dne 20. septembra, za oddelke IV. pa v nedeljo, dne 3. oktobra 1909. Zimski tečaj za stavbne obrtnike se otvorijo dne 3. novembra 1909. Letos se sprejemajo novi učenci v pripravljalni tečaj. Kdor hoče kot redni učenec (učenka) na novo vstopiti v oddelke za šoloobvezne dečke, v šolo za kiparstvo ali za umetno vezenje, naj se v spremstvu svojih roditeljev ali njih namestnikov zglaš pri šolskem ravnateljstvu dne 16. in 17. septembra dopoldne, ter prinese s seboj potrebno šolsko izpričevalo in dokaze za predpisano starost. Učenci (učenke), ki so že hodili v ta zavod, se morajo dne 18. septembra dopoldne javiti s poslednjim šolskim izpričevalom. V zimski kurze za stavbne obrtnike se vrši vpisovanje novih učencev v dne od 15. do 31. oktobra. V javni risarski šoli se sprejemajo obiskovalci in obiskovalke celo leto. Izredni učenci in učenke (hospitanti in hospitantinje) se takisto vpisujejo v dne 16., 17. in 18. septembra, potem pa tudi med šolskim letom, kolikor to dopuščajo šolski prostori! Ponavljalni izpiti se bodo vršili dne 18. septembra zjutraj od 8. ure dalje.

* **Romarjem k Mariji Pomagaj.** V ponedeljek dne 26. julija torej nastopimo romanje na Bresje. Romarji se